

ЗІГМУНД ФРОЙД УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНА

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою університету

Протокол №10 від
«11» червня 2025 р.

ПОЗИТИВНА ПСИХОТЕРАПІЯ

СИЛАБУС

Освітній рівень: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

Спеціальність С4 «Психологія»

Освітньо-професійна програма "Психологія"

Статус дисципліни: вибіркова

Форма навчання: денна

<u>Форма навчання</u>	<u>Курс</u>	<u>Семестр</u>	<u>Лекції (год.)</u>	<u>Практичні (год.)</u>	<u>Самостійна робота студента (год.)</u>	<u>Разом (год.)</u>	<u>Залік (сем.)</u>
<u>Денна</u>	<u>4</u>	<u>7</u>	<u>20</u>	<u>14</u>	<u>56</u>	<u>90</u>	<u>7</u>

1. Загальна інформацію про викладача (лектора, асистента).

Карамушка Людмила Миколаївна

Академік НАПН України, доктор психологічних наук, професор,
професор кафедри психології ЗФУУ

Контактна інформація: e-mail: lkarama01@gmail.com

2. Назва, код дисципліни і кількість кредитів

На вивчення навчальної дисципліни «Позитивна психотерапія» відводиться **90** годин **3** кредити ЄКТС.

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Вивчення здійснюється протягом 7 семестру на 4-ому курсі навчання.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Для успішного засвоєння дисципліни «Позитивна психотерапія» студентам необхідно мати ґрунтовні знання з таких предметів:

Пререквізити:

- Психодіагностика — дисципліна, спрямована на оволодіння методами психологічного тестування, аналізу та інтерпретації результатів для оцінки особистісних і когнітивних характеристик.
- Напрямки сучасної психотерапії. Інтеграція, діалог — курс, що досліджує сучасні психотерапевтичні школи, їхні концепції та можливості інтеграції у професійній практиці психолога.
- Кататимно-імаґинативна психотерапія (символ-драма) — спеціалізована дисципліна, яка розкриває теоретичні основи та практичні техніки роботи з образами й символами для глибинного опрацювання внутрішніх конфліктів клієнта.
- Феноменологія в психології та психотерапії — навчальна дисципліна, що досліджує досвід і переживання людини як основу психологічного розуміння та психотерапевтичної практики, акцентуючи увагу на безпосередньому описі явищ свідомості без попередніх теоретичних схем.

Постреквізити:

Після завершення дисципліни студенти зможуть застосовувати отримані знання у таких предметах та професійних сферах:

- Індивідуальна та групова терапія — курс, що вивчає методи психотерапевтичної роботи з клієнтами у форматі індивідуальних консультацій та групових занять, акцентуючи увагу на динаміці міжособистісної взаємодії.
- Психологія сім'ї та подружжя — навчальна дисципліна, що досліджує закономірності розвитку сімейних і подружніх стосунків, їхній вплив на особистість та методи психологічної допомоги сім'ї.

- Переддипломна практика — завершальний етап професійної підготовки, спрямований на інтеграцію теоретичних знань і практичних навичок у реальних умовах діяльності психолога та підготовку до виконання кваліфікаційної роботи.

5. Характеристика навчальної дисципліни

Дисципліна «Позитивна психотерапія» є інтегративним курсом, спрямованим на формування у студентів системного уявлення про сучасний напрям психотерапевтичної практики, що базується на ресурсному підході та розвитку особистісних здібностей. Вона поєднує теоретичні знання про історію, концепцію та базові моделі позитивної психотерапії з практичними навичками застосування методів інтерпретації, діагностики та роботи з клієнтами в індивідуальному та груповому форматі. Особлива увага приділяється моделі балансу життєвих сфер, п'ятиступеневій структурі терапії та розвитку універсальних здібностей як ключових ресурсів особистості.

Курс сприяє формуванню професійної позиції майбутнього психолога та психотерапевта, виховує етичну відповідальність, толерантність і готовність до міжкультурного діалогу. Він інтегрує позитивну психотерапію з іншими сучасними напрямками, забезпечуючи комплексність та гнучкість психотерапевтичної допомоги. Дисципліна має практичну спрямованість, орієнтовану на розвиток навичок саморефлексії, самопомоги та використання власних ресурсів для професійного й особистісного зростання.

6. Призначення навчальної дисципліни.

Дисципліна «Позитивна психотерапія» призначена для формування у студентів цілісного уявлення про сучасний інтегративний напрям психотерапії, що базується на ресурсному підході та розвитку особистісних здібностей. Її мета полягає у забезпеченні майбутніх психологів і психотерапевтів знаннями про теоретичні основи, моделі та методи позитивної психотерапії, а також у набутті практичних навичок роботи з клієнтами в індивідуальному та груповому форматі.

Курс сприяє розвитку професійної компетентності, формуванню етичної позиції та готовності до міжкультурного діалогу. Він допомагає студентам навчитися використовувати внутрішні ресурси клієнта для подолання життєвих конфліктів, гармонізації внутрішніх і зовнішніх відносин та інтеграції позитивної психотерапії з іншими сучасними напрямками. Таким чином, дисципліна забезпечує підготовку фахівців, здатних застосовувати інноваційні методи психотерапевтичної допомоги у різних сферах психологічної практики.

7. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Позитивна психотерапія» є формування у студентів цілісного уявлення про концепцію позитивної психотерапії як сучасного інтегративного напрямку психотерапевтичної практики, що базується на ресурсному підході, розвитку особистісних здібностей та гармонізації внутрішніх і зовнішніх відносин.

8. Завдання вивчення дисципліни

Завдання спрямовані на формування високого рівня професійної компетентності у здобувачів освіти, які зможуть ефективно працювати у сфері психології управління:

- Ознайомлення з теоретичними основами – вивчення історії виникнення, ключових понять та принципів позитивної психотерапії.
- Формування практичних навичок – опанування базових технік роботи з ресурсами клієнта, розвиток уміння застосовувати методи позитивної інтерпретації та баланс-моделі.
- Розвиток діагностичних умінь – навчання використанню інструментів для оцінки здібностей, конфліктів та життєвих сфер клієнта.
- Формування професійної позиції – виховання етичної відповідальності, толерантності та готовності до міжкультурного діалогу.
- Інтеграція з іншими напрямками – розвиток здатності поєднувати позитивну психотерапію з іншими сучасними психотерапевтичними школами.
- Розвиток особистісних ресурсів – формування навичок саморефлексії, самодопомоги та використання власних здібностей для професійного й особистісного зростання.

8.1. У результаті вивчення навчальної дисципліни «Позитивна психотерапія» здобувач вищої освіти повинен

Знати:

- Історію та концепцію виникнення позитивної психотерапії, її засновників та ключові принципи.
- Базові поняття та модель балансу життєвих сфер, конфліктів та ресурсів.
- Класифікацію здібностей як універсальних психологічних ресурсів.
- П'ятиступеневу модель терапії та її етапи.
- Етичні та міжкультурні аспекти роботи психотерапевта.
- Методи позитивної інтерпретації та діагностики здібностей і конфліктів.
- Особливості індивідуальної та групової роботи у позитивній психотерапії.
- Можливості інтеграції позитивної психотерапії з іншими сучасними школами.

Уміти:

- Застосовувати модель балансу для аналізу життєвих сфер клієнта.
- Використовувати методи позитивної інтерпретації у роботі з проблемами та конфліктами.
- Проводити діагностику здібностей та визначати ресурси клієнта.
- Організовувати індивідуальні консультації з використанням технік позитивної психотерапії.
- Працювати у груповому форматі, сприяючи розвитку комунікативних здібностей та взаємної підтримки.

- Інтегрувати методи позитивної психотерапії з іншими психотерапевтичними підходами.
- Формувати професійну позицію, дотримуючись етичних норм і принципів міжкультурного діалогу.
- Розвивати власні ресурси для саморефлексії, самодопомоги та професійного зростання.

Зміст навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Позитивна психотерапія» складається з двох змістовних модулів:

Змістовний модуль 1. Теоретичні основи позитивної психотерапії

Тема 1. Історія та концепція позитивної психотерапії

Позитивна психотерапія виникла у другій половині XX століття як інтегративний напрям, що поєднує психоаналітичні, гуманістичні та культурологічні підходи. Її засновником став Носсрат Пезешкіан, який запропонував ресурсний підхід до розуміння особистості. Концепція базується на ідеї, що кожна людина має внутрішні здібності та потенціал для подолання труднощів. Важливим є акцент на культурному діалозі та універсальних цінностях, які допомагають гармонізувати внутрішній світ і зовнішні стосунки.

Тема 2. Базові поняття та модель балансу

У центрі позитивної психотерапії лежить модель балансу, яка описує чотири основні сфери життя: тіло, діяльність, контакти та фантазії. Конфлікти розглядаються як порушення рівноваги між цими сферами, а терапія спрямована на відновлення гармонії. Ключовим поняттям є ресурси та здібності, які допомагають людині справлятися з труднощами. Модель балансу дозволяє зрозуміти індивідуальні особливості клієнта та знайти оптимальні шляхи розвитку.

Тема 3. Здібності як ключовий ресурс

Здібності розглядаються як універсальні психологічні ресурси, що формують основу особистісного розвитку. Вони включають як внутрішні якості (терпіння, довіра, любов), так і соціальні навички (співпраця, відповідальність). Позитивна психотерапія навчає бачити здібності навіть у проблемах, перетворюючи їх на можливості для зростання. Робота з цим ресурсом допомагає клієнту усвідомити власні сильні сторони та використати їх для вирішення життєвих конфліктів.

Тема 4. П'ятиступенева модель терапії

Методика позитивної психотерапії передбачає п'ять послідовних етапів: спостереження, інвентаризація, ситуативне заохочення, вербалізація та розширення цілей. Кожен етап має свою функцію — від первинного аналізу проблеми до формування нових життєвих перспектив. Така структура дозволяє поступово розкривати внутрішні ресурси клієнта та інтегрувати їх у повсякденне

життя. П'ятиступенева модель є практичним інструментом, що забезпечує системність і ефективність психотерапевтичної роботи.

Тема 5. Етичні та міжкультурні аспекти

Позитивна психотерапія підкреслює важливість культурного діалогу та толерантності у взаємодії з клієнтом. Етичні принципи включають повагу до індивідуальності, уникнення нав'язування власних цінностей та підтримку автономії людини. Міжкультурний підхід дозволяє враховувати різноманітність традицій, світоглядів і соціальних контекстів. Це робить позитивну психотерапію універсальною та придатною для роботи з клієнтами різних культур і соціальних груп.

Змістовний модуль 2. Практичні методи та застосування позитивної психотерапії

Тема 6. Методи позитивної інтерпретації

Позитивна інтерпретація полягає у переосмисленні проблеми через акцент на її ресурсному потенціалі. Замість фокусування на дефіцитах терапевт допомагає клієнту побачити можливості для розвитку. Цей метод сприяє формуванню більш оптимістичного світогляду та зниженню рівня тривожності. Практика позитивної інтерпретації дозволяє клієнту відчувати власну силу та здатність впливати на життєві обставини.

Тема 7. Діагностика здібностей і конфліктів

Діагностичний процес у позитивній психотерапії спрямований на виявлення здібностей клієнта та визначення сфер, де виникають конфлікти. Використовуються спеціальні опитувальники, інтерв'ю та аналіз життєвих ситуацій. Діагностика допомагає зрозуміти, які ресурси вже розвинені, а які потребують підтримки. Це створює основу для індивідуальної терапевтичної стратегії та сприяє ефективному вирішенню проблем.

Тема 8. Робота з індивідуальними клієнтами

Індивідуальна позитивна психотерапія зосереджується на особистих переживаннях клієнта та його життєвих конфліктах. Терапевт допомагає людині усвідомити власні здібності та навчитися застосовувати їх у повсякденному житті. Робота ведеться у форматі діалогу, де клієнт поступово відкриває нові перспективи. Такий підхід сприяє розвитку самостійності та підвищенню якості життя.

Тема 9. Групова позитивна психотерапія

Групова форма роботи дозволяє учасникам отримати підтримку та досвід взаємодії з іншими людьми. Вона сприяє розвитку комунікативних здібностей, емпатії та навичок співпраці. Групова динаміка створює умови для обміну ресурсами та колективного пошуку рішень. Це особливо ефективно для клієнтів, які мають труднощі у соціальних контактах або переживають ізоляцію.

Тема 10. Інтеграція з іншими напрямками психотерапії

Позитивна психотерапія має відкриту інтегративну природу, що дозволяє поєднувати її з іншими школами — когнітивно-поведінковою, психоаналітичною, гуманістичною. Такий підхід розширює можливості терапевта та робить роботу більш гнучкою. Інтеграція дозволяє враховувати індивідуальні потреби клієнта та адаптувати методи до конкретної ситуації. Це забезпечує комплексність психотерапевтичної допомоги та підвищує її ефективність.

9. Структура залікового кредиту з дисципліни

Назви змістовних модулів і тем для вивчення	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
		лекц	практ	с.р
Змістовний модуль 1. Теоретичні основи позитивної психотерапії				
Тема 1. Історія та концепція позитивної психотерапії – виникнення напрямку, основні ідеї та принципи.	10	2	2	6
Тема 2. Базові поняття та модель балансу – життєві сфери, конфлікти та ресурси.	9	2	1	6
Тема 3. Здібності як ключовий ресурс – класифікація здібностей та їх роль у розвитку особистості.	9	2	1	6
Тема 4. П'ятиступенева модель терапії – етапи роботи з клієнтом.	10	2	2	6
Тема 5. Етичні та міжкультурні аспекти – толерантність, діалог культур, професійна позиція психотерапевта.	9	2	2	5
Змістовний модуль 2. Практичні методи та застосування позитивної психотерапії				
Тема 6. Методи позитивної інтерпретації – техніки переосмислення проблем та ресурсний підхід.	9	2	2	5
Тема 7. Діагностика здібностей і конфліктів – інструменти оцінки життєвих сфер клієнта.	8	2	1	5
Тема 8. Робота з індивідуальними клієнтами – застосування технік у персональному консультуванні.	8	2	1	5
Тема 9. Групова позитивна психотерапія – особливості проведення групових занять, динаміка та ефекти.	9	2	2	5
Тема 10. Інтеграція з іншими напрямками психотерапії – можливості поєднання позитивної психотерапії з когнітивно-поведінковою, психоаналітичною та гуманістичною практикою.	9	2	2	5
Усього	90	20	16	54

10. Тематика самостійних занять з дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Самостійне заняття 1. Витоки та концепція позитивної психотерапії – Опрацювати літературу про історію виникнення напрямку. – Скласти схему ключових ідей та принципів.	6

	– Порівняти позитивну психотерапію з іншими школами. – Написати коротке есе про значення ресурсного підходу. – Підготувати приклади культурного діалогу у психотерапії.	
2	Самостійне заняття 2. Модель балансу та життєві сфери – Вивчити чотири сфери життя у моделі балансу. – Скласти таблицю прикладів конфліктів у кожній сфері. – Проаналізувати власний життєвий баланс. – Підготувати рекомендації щодо відновлення гармонії. – Написати рефлексивне повідомлення про застосування моделі у практиці.	6
3	Самостійне заняття 3. Здібності як ресурси розвитку – Ознайомитися з класифікацією здібностей. – Скласти перелік власних сильних сторін. – Проаналізувати приклади трансформації проблем у можливості. – Написати есе про роль саморефлексії у розвитку здібностей. – Підготувати приклади застосування здібностей у професійній діяльності.	6
4	Самостійне заняття 4. П'ятиступенева модель терапії – Вивчити п'ять етапів терапевтичного процесу. – Скласти схему функцій кожного етапу. – Підготувати приклади застосування моделі у практиці. – Написати рефлексію про значення поступовості у роботі з клієнтом. – Порівняти п'ятиступеневу модель із іншими психотерапевтичними методами.	6
5	Самостійне заняття 5. Етика та міжкультурний діалог у психотерапії – Ознайомитися з етичними принципами позитивної психотерапії. – Підготувати приклади міжкультурних аспектів у роботі з клієнтом. – Написати есе про значення толерантності у професійній діяльності. – Скласти перелік універсальних цінностей у психотерапії. – Проаналізувати роль культурного контексту у формуванні терапевтичної позиції.	5
6	Самостійне заняття 6. Техніки позитивної інтерпретації – Вивчити метод позитивної інтерпретації. – Підготувати приклади переосмислення проблем як ресурсів. – Написати рефлексію про вплив цього методу на емоційний стан клієнта. – Скласти рекомендації щодо формування оптимістичного світогляду. – Порівняти позитивну інтерпретацію з іншими техніками психотерапії.	5

7	Самостійне заняття 7. Діагностика здібностей та конфліктів – Ознайомитися з інструментами діагностики у позитивній психотерапії. – Скласти приклади виявлення здібностей клієнта. – Підготувати аналіз життєвих конфліктів. – Написати есе про значення діагностики для терапевтичної стратегії. – Порівняти діагностичні методи позитивної психотерапії з іншими підходами.	5
8	Самостійне заняття 8. Індивідуальна робота з клієнтом – Вивчити особливості індивідуальної позитивної психотерапії. – Підготувати приклади застосування здібностей у консультуванні. – Написати рефлексію про значення діалогу у роботі з клієнтом. – Скласти рекомендації щодо підвищення якості життя клієнта. – Порівняти індивідуальну роботу з груповою терапією.	5
9	Самостійне заняття 9. Групова позитивна психотерапія – Ознайомитися з перевагами групової форми роботи. – Підготувати приклади розвитку комунікативних здібностей у групі. – Написати есе про значення групової динаміки. – Скласти перелік ефектів взаємної підтримки у груповій роботі. – Порівняти групову позитивну психотерапію з іншими груповими методами.	5
10	Самостійне заняття 10. Інтеграція позитивної психотерапії з іншими напрямками – Вивчити сучасні напрями психотерапії, що інтегруються з позитивною. – Підготувати приклади переваг інтегративного підходу. – Написати рефлексію про адаптацію методів до потреб клієнта. – Скласти схему комплексності психотерапевтичної допомоги. – Порівняти інтеграцію позитивної психотерапії з іншими інтегративними моделями.	5
Всього		54

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Carr A. *Positive Psychology: The Science of Happiness and Human Strengths*. Routledge, 2004. [Positive Psychology Center](#)
2. Compton W. *Introduction to Positive Psychology*. Wadsworth, 2005. [Positive Psychology Center](#)
3. Csikszentmihalyi M. *Flow: The Psychology of Optimal Experience*. Harper & Row, 1990. [Positive Psychology Center](#)
4. Fredrickson B. *Positivity*. Crown, 2009. [Positive Psychology Center](#)
5. Lopez S., Snyder C. *Oxford Handbook of Positive Psychology*. Oxford University Press, 2021. [Oxford Academic](#)

6. Peseschkian N. *Positive Psychotherapy in Practice*. Springer, 1996.
7. Peseschkian N. *Positive Psychotherapy: Theory and Practice*. Springer, 1987.
8. Peterson C., Seligman M. *Character Strengths and Virtues: A Handbook and Classification*. Oxford University Press, 2004. [Positive Psychology Center](#)
9. Rashid T., Seligman M. *Positive Psychotherapy: Clinician Manual*. Oxford University Press, 2018. [Google Books](#)
10. Remmers A., Bösman U. *Positive Psychodynamic Psychotherapy*. WAPP, 2025. positum.org.ua

Додаткові джерела:

11. Argyle M. *The Psychology of Happiness*. Routledge, 2001. [Positive Psychology Center](#)
12. Biswas-Diener R. *Happiness: Unlocking the Mysteries of Psychological Wealth*. Wiley, 2008. [Positive Psychology Center](#)
13. Csikszentmihalyi M. *Finding Flow*. Basic Books, 1997. [Positive Psychology Center](#)
14. Duckworth A. *Grit: The Power of Passion and Perseverance*. Scribner, 2016. [Positive Psychology Center](#)
15. Fredrickson B. *Love 2.0*. Hudson Street Press, 2013. [Positive Psychology Center](#)
16. Haidt J. *The Happiness Hypothesis*. Basic Books, 2006. [Positive Psychology Center](#)
17. Kahneman D. *Thinking, Fast and Slow*. Farrar, Straus and Giroux, 2011. [Positive Psychology Center](#)
18. Linley P.A., Joseph S. *Positive Psychology in Practice*. Wiley, 2004. [Positive Psychology Center](#)
19. Lopez S. *The Encyclopedia of Positive Psychology*. Wiley-Blackwell, 2009. [Positive Psychology Center](#)
20. Peterson C. *A Primer in Positive Psychology*. Oxford University Press, 2006. [Positive Psychology Center](#)

Інформаційні ресурси:

21. Peseschkian Foundation — peseschkian-stiftung.de
22. Peseschkian Foundation — офіційний фонд засновника методу, навчальні програми, семінари. [Peseschkian Foundation](#)
23. Positive Psychology Toolkit — онлайн-ресурс із вправами та інструментами. [The Positive Psychology People](#)
24. WAPP (World Association for Positive Psychotherapy) — positum.org
25. World Association for Positive and Transcultural Psychotherapy (WAPP) — міжнародна асоціація, бібліотека, журнал *The Global Psychotherapist*. positum.org
26. Українська асоціація позитивної психотерапії — офіційне представництво WAPP в Україні. positum.com.ua
27. Український інститут позитивної крос-культурної психотерапії і менеджменту — сертифікаційні програми, ресурси для практиків. positum.org.ua

13. Контроль і оцінка результатів навчання

13.1. Види контролю (поточний, підсумковий), проміжна атестація

Методи контролю: поточний, підсумковий.

При оцінюванні знань здобувача освіти приділяється перевага стандартизованим методам контролю: тестування (комп'ютерне), письмові роботи, контроль практичних навичок.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. Він містить: опитування, співбесіду, відповіді на питання, комп'ютерне тестування, виступ з доповіддю, захист рефератів.

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці вивчення дисципліни у вигляді диференційованого заліку.

13.2. Форми контролю

Оцінка за розділ визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового контролю (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, що присвоюється здобувачу освіти при засвоєнні кожного розділу (залікового кредиту) – 100, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 60 балів (60%), за результатами підсумкового контролю – 40 балів (40%).

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей з кожної теми та під час індивідуальної роботи викладача зі здобувачами освіти. При оцінюванні навчальної діяльності здобувача освіти необхідно надавати перевагу стандартизованим методам контролю: тестуванню, структурованим письмовим роботам, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

ОЦІНКУ “**ВІДМІННО**” отримує здобувач освіти, який твердо знає програмовий матеріал, глибоко його засвоїв, вичерпно, послідовно, грамотно і логічно його викладає, у відповіді якого тісно пов'язується теорія з практикою. При цьому здобувач освіти не вагається з відповіддю при видозміні завдання, вільно справляється з задачами та питаннями другого та третього рівня оцінки знань, виявляє знайомство з монографічною літературою, вірно обґрунтовує прийняте рішення, різносторонніми навиками та прийомами виконання практичних робіт. Практичні навички виконує без помилок, вміє в професійній діяльності ефективно використовувати набуті знання.

ОЦІНКУ “**ДОБРЕ**” отримує здобувач освіти, який знає програмовий матеріал грамотно і змістовно його викладає, який не допускає значних неточностей у відповіді на запитання, правильно використовує теоретичні положення при вирішенні практичних запитань і задач, володіє необхідними навиками і технікою їх виконання.

ОЦІНКУ “**ЗАДОВІЛЬНО**” отримує здобувач освіти, який знає основний матеріал, але не засвоїв його деталей, допускає неточності, недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність у викладанні програмового матеріалу і відчуває труднощі при виконанні практичних навиків або виконує їх з істотними помилками, з помилками вирішує ситуаційні задачі третього рівня контролю знань.

ОЦІНКУ “**НЕЗАДОВІЛЬНО**” отримує здобувач освіти, який не знає значної частини програмового матеріалу, допускає значні помилки у його викладанні, невпевнено, з великими труднощами виконує практичні навиків.

Бали за поточну успішність прив’язуються до середньої арифметичної оцінки за традиційною чотирибальною системою незалежно від кількості занять. Конвертація проводиться перед підсумковим контролем.

Підсумковий контроль здійснюється по завершенню вивчення всіх тем на останньому контрольному занятті. До підсумкового контролю допускають здобувачів освіти, які виконали всі види робіт, що передбачені навчальною програмою, та при вивченні розділу набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. Конкретні форми підсумкового контролю визначаються у робочій навчальній програмі

Підсумковий контроль вважається зарахованим, якщо здобувач освіти набрав не менше 20 балів.

Оцінювання дисципліни:

Оцінка з дисципліни виставляється лише здобувачам освіти, яким зараховані усі розділи з дисципліни. Оцінка з дисципліни виставляється як середня з оцінок за розділи, на які структурована навчальна дисципліна. Оцінка з дисципліни F ("2") виставляється здобувачам освіти, яким не зараховано хоча б один розділ з дисципліни після завершення її вивчення. Оцінка Fx ("2") виставляється здобувачам освіти, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але не склали підсумковий контроль. Вони мають право на повторне складання підсумкового контролю не більше двох разів за графіком, затвердженим деканатом.

Здобувачі освіти які одержали оцінку F по завершенні вивчення дисципліни (не виконали навчальну програму хоча б з одного розділу або не набрали за поточну навчальну діяльність з розділу мінімальну кількість балів), мають **пройти повторне навчання з відповідного розділу**. Рішення приймається керівництвом ЗВО відповідно до нормативних документів, затвердженим в установленому порядку.

14. Політика навчальної дисципліни

Здобувач освіти зобов’язаний дотримуватися обов’язків, передбачених статтею 63 Закону України «Про вищу освіту», а також:

- своєчасно та в повному обсязі відвідувати заняття, передбачені навчальним планом та графіком навчального процесу;
- своєчасно та належним чином виконувати всі види завдань, передбаченими навчальними планами та програмами;

- у встановленому державними стандартами обсязі володіти теоретичними знаннями, практичними навичками, сучасними методами досліджень, проходити контрольні заходи, передбачені навчальними планами та програмами;
- своєчасно складати (перескладати) залік, виконувати контрольні роботи, відпрацьовувати заняття в терміни та за графіком, встановленими кафедрою психології;
- своєчасно інформувати викладача щодо неможливості з поважних причин відвідувати заняття;
- постійно прагнути до підвищення загальної культури, морального вдосконалення, проявляти належну повагу до керівних, науково-педагогічних, навчально-допоміжних працівників;
- дбайливо ставитись до майна, яке йому надано в користування, дотримуватись правил внутрішнього трудового розпорядку;
- виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями.
- у повному обсязі відшкодувати збитки, нанесені невиконанням чи неналежним виконанням умов з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки.

Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватися положень етичного кодексу ЗФУУ.

Здобувач освіти має права, передбачені статтею 62 Закону України «Про вищу освіту».

Усі форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів зазначенні в положенні університету про оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни.